

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétvé és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszadának
 vagy megöröszésre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes más árak és feltételek.

A zászló veszedelme.

A nagy politika mellett vétek volna a helyi ügyeket elhanyagolni.

Odafönt, ez kétségtelen, rendkívüliek az állapotok. Természetes, hogy így sokáig nem is maradhatnak. De ez olyan elkeseredett, felfordult állapot, a melyből a kivezető utat ma még alig lehet elképzelni is.

A nagy, országos zajban azonban egy árnyalat hallgat: a szabadkőműves elemek és tartozékaik. Az anarchia az ő malmukra hajtja a vizet, de most még nem foglalnak állást sem jobbra, sem balra, hanem lesik, hol lesz bőségesebb aratásuk. Cserben hagyják Justhot, eddigi kedvencüket s nem támogatják Tiszát sem. Hadd civakodjék a magyar a magyarral, ők lesznek az a harmadik, a ki a két civakodó közt mulat.

Egy tünetet látunk már itt Nagyváradon, az iskolaszéki tagsági állások betöltésénél.

Jelölő bizottság állott össze a munkapárt és a függetlenségi párt tagjai közül abból a célból, hogy a leendő iskolaszéki tagok személyére nézve megállapodásra jussanak. Három hely van üresedésben s a közös bizottság jelölt is mindjárt hat

helyre, de úgy, hogy általában nincs benne köszönet.

Először is konstatáljuk, hogy a pártközi értekezlet teljesen megfeledezett a függetlenségi pártról. Egyetlen egy függetlenségi tagot sem jelöltek. De a munkapártból is csak egyet, a pártönkivüliek közül is csak egyet, a többi mind szociálista, szabadkőműves.

Megfeledezett az értekezlet arról, hogy Nagyváradnak — még ma — erős keresztény polgársága van. A polgárság gyermekei tanulnak azokban az iskolákban, melyekre az iskolaszéknek befolyása van — s a hat helyből a polgári elemnek egyetlen egy sem jut.

Továbbá megfeledezett arról, hogy Nagyváradon vannak még keresztények. Ha jól megszámláljuk, talán az összlakosságban is ma még bátrak vagyunk erős többségben lenni. Ennek dacára a hat tag közül a kereszténység magáénak csak egyet-kettőt mondhat, ellenben négyen a kereszténység ellenségei. Ott van a jelöltek közt a szabadkőműves páholy főmestere, ott van az egyik nagyváradai szabadkőműves zsidó lap szerkesztője és két feminista. Tessék aztán elcsodálkozni, ha Nagyvárad községi iskoláiban a zsidó és szabadkőműves szellem kész melegágyra talál!

Ma lesz a választás.

A jelölés még nem választás. Még nem késő, még lehet cselekedni. Ezt a jelölést tegnap egyik párt sem fogadta el. A függetlenségi párt egészen nyílt kérdésnek hagyta a dolgot, a munkapárt csak három helyre jelölt, de a feministák kizárásával.

Álljanak talpra a városatyák és fogjanak össze a kereszténység újabb hátterbe szorítása ellen!

Álljanak résen a választók is. Kísérjék figyelemmel, melyik városatya támogatja a kereszténység üldözöit — és jegyezzük meg a tanulságot arra az időre, mikor a városatya urak ismét a közönség bizalmához fordulnak. A hogy megvédik vagy cserben hagyják most a zászlót ők, úgy számítsanak a polgárság támogatására is. *

Kovács Gyula állapota. A Herczel-szanatoriumból a tegnapi est folyamán az a hír saivárgott ki, hogy Kovács Gyula képviselő állapotában rosszabbodás állott be s hogy a súlyosan sebesültet roppant nagy fájdalmak gyötörték. A sanatorium vezetősége a kérdőkördésekre azt a választ adta, hogy a beteg állapota nem ad egyelőre okot aggodalomra; fájdalmai enyhültek, láza nincs, Herczel tanár meg van elégedve a beteg állapotával s ha komplikációk nem lesznek, bizton hiszi, hogy felgyógyul.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Chopin gyászindulója.

Gyönyörű verőfényes őszi idő volt, mintha a természet a sugártalan nyárért most a derült ősszel akarta volna kárpótolni az emberiséget.

Signora Gerbani lassu léptekkel haladt a pázsiton és elhajt leányára gondolt akinek lélegzetvételét a lombok susogásában vélte hallani...

Pedig az már elmúlt... Es most minden feléledt meggyőzött gyűbékben... minden, amit Lucile-lal az első gyermek gyűgységétől a tragikus végéig közösen átélte, átértett és át-szenvedett, most sötét színekben vonult el homályosan látó szemei előtt... A fájdalom kiőrülhetlen nyomokat, mély barázdákat szántott sáppadt, bánatos arcára és kusza gondolatok rajzottak megzavart agyába, míg szívében a súlyos önvádak háborogtak szüntelenül...

Méla borongásából egy hang riasztotta fel... Valaki hangosan a nevéen szólította... Hátrafordult és egy pillanatig meglepetve állt...

Lehetséges e, hogy az az apró, ráncos

képtű öreg anyóka, aki most feléje tipegett, a hajdan Párisban ünnepele, szépséges Hermance volna?

Amíg ezen tépelődött, a másik már közelebe jutott, átkarolta a nyakát és örömmel kiáltott fel:

— Istenem milyen véletlen találkozás! Ki hitte volna, hogy hosszú, husz évi válas után itt, Cannesben, a temetőben találkozunk!

— Hermance! Edes Hermance... hát csakugyan te vagy?

— En! Es te — szegény barátom — gyászban? Mondd, kiért öltöztet magadra ezt a sötét gyászruhát?

Signora Gerbani válas helyett karintogta barátójét... Mély megindultság tükröződött vissza az arcán, melyen fájdalmasan meglátszott a bensejében dúló nagy lelki szenvedés.

— Hát nem tudod meg, hogy szegény leányom meghalt?

— Leányod?... Igen, emlékszem már... Születése után mindjárt bucsút vettél a színpadtól... igaz e?

— Ugy van, pedig talán okosabban tettem volna, ha a művészettől el nem pártolok.

... De tudhatjuk-e, mit rejt számunkra a jövő... mit tarogtat számunkra a sors... vagy mit határozott felőlünk a végzet?... Az anya úgy aggódik gyermekéért és én úgy

féltettem Lucilet a színházi élet ólálkodó veszélyeitől... Nem akartam, hogy mindazt át-szenvedje, amit én szenvedtem... Meg akartam óvni szegény kicsikémet azoktól a csalódásoktól, intrikáktól, szenvedésektől és féltékenykedésektől, amelyeket te éppen úgy ismeresz, mint én magam is... Es hogy mindent őszintén meggyónjak, azt is remélem, hogy gyöngédségemmel, odaadásommal és lemondásommal bűnbocsánatot nyerek... fényesen lezajlott multamért!...

A szerencsétlen anya egy pillanatra megállt, hogy lélegzetet véve, megpihenhessen.

— Most már kiapadt könyeim forrása... most már sírni se tudok! — sobajtotta kinosan, aztán folytatta:

— Az a gondolat, hogy leányomat hasonló sors éri... játéklabdája lesz mások szeszélyének... megbomlasztotta agyamat és szinte örlötté tett... Reménylen, megérted kinos helyzetemet... télt aggodalmamat?... Ugy lehet azonban, hogy Hermance más véleményen volt, mert válas helyett az égre emelte szemét, mialatt signora Gerbani, gondolatmenetét követve, folytatta:

— Két... három évi dicsőség... mámor-taps... aranyak... ékszerek... tetszés zaji... Azután az irigykedő vetélytárs aljas cselszövései... a féltékenység... megalá-

Főraktár:

Nagy-Várad
 Kossuth Lajos-u.
 FEKETE SAS
 épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
 Kossuth Lajos-u.
 FEKETE SAS
 épületben.

Tisza a király előtt.

Tisza István gróf a képviselőház elnöke, Beöthy Pál és Jankovich László alelnökök ma délben járultak a felség elé kihallgatásra. Bemutatkozás a felség előtt való megjelenés címe, de a közbejött események hivatják politikai súlyt adni a máskülönben megszokott szertartásnak.

Tisza István elutazását és megérkezését Bécsbe, semmi incidens nem zavarta. A vonaton, melyhez diszkocsi volt csatolva, több munkapárti képviselő is utazott s amikor Tisza gróf a bécsi pályaudvaron kiszállt, egész kis magyar kolónia támadt körülötte.

Tisza István gróf elnök, Beöthy Pál és Jankovich alelnökök ma reggel kilenc órakor kapták a meghívót a Sacher-szállóban. Az elnökség tagjai délelőtt 10 órakor fogatokon hajtottak Schönbrunnba.

Féltizenegy órakor fogadta a király kihallgatáson Tiszát és a két alelnököt. Tisza az alelnököket bemutatta ő felségének, a ki néhány percig beszélgetett velük. Ezután a két alelnök eltávozott és Tisza István még mint egy félóránál volt külön kihallgatáson a királynál.

Féltizenkettőkor hagyta el Tisza a király dolgozószobáját. Az előcsarnokban várakozott rá a két alelnök, a kikkel együtt automobilba ült és visszatért a Sacher-szállóba.

A szálloda előcsarnokában várakozó bécsi újságírók: kikerülte Tisza és egyenesen szobájába ment fel, a hol átöltözött. E közben Beöthy Pál alelnök fogadta az újságírókat és elöttük így nyilatkozott az audienciáról:

— O felsége féltizenegy órakor fogadott bennünket. Engem és alelnök társamat Tisza bemutatott a Felsőnek, a ki mindnyájunkhoz néhány kegyes szót intézett. Ez az együttes

audiencia mintegy tíz percig tartott és a király ezután gróf Tisza Istvánt külön kihallgatáson fogadta.

— Mi történt ezen a külön kihallgatáson? — kérdezte munkatársunk.

— Erre egyelőre még nem válaszolhatok.

— Később adnak ki valami jelentést róla?

— Még nem tudom, ezt majd megbeszéljük.

Ezután a két alelnök is átöltözött és Tiszával együtt automobilba ült. A Hofburgba mentek, a hol a király kabinetirodájában tettek látogatást. A detektívek ide is követték Tisza automobilját. Az elnökség tagjai ma délután 4 óra 50 perckor visszautaztak Budapestre.

Károlyi gróf titka. Hirt adtunk arról, hogy *Andrássy Gyula* gróf tegnap kora reggel külön futárt küldött az Országház-kávéházba gróf *Károlyi Mihály*ért.

Károlyi gróf visszatérve *Andrássy*tól, megtagadta a nyilvánosságra hozatalát annak, amit *Andrássy* vele közölt.

Beavatott írás szerint *Andrássy* arra kérte a szövetkezett ellenzék vezéreit, hogy gróf *Tisza István* karhatalmi intézkedéseinek tettelesen ellene ne szegüljenek és az ünnepélyes tiltakozáson túl semmiféle megfontatlanságba el ne ragadtassák magukat. Hozzátette még *Andrássy*, hogy tudomása szerint a képviselőházban törvénytelenül megszavazott véderőjavaslatok ellen a főrendek közt olyan sikeres akció indult meg, amely a javaslatoknak a főrendház által a képviselőházhoz leendő pótlás végleti visszaküldését fogja eredményezni.

A kereskedelmi és iparkamara végülése.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta közös végülését, amelyen a kamara újjáalakítása befejezést nyert. Egyben megválasztották a kamara pénztárnokát és a különféle albizottságokat.

Az ülésen *Gerő Armin* főkapitány, mint a város tanácsa által a kamara újjáalakítására küldött hatósági megbízott elnökölt.

A kamara tagjai nagyszámban voltak jelen. *Gerő Armin* elnök üdvözölte a megjelent tagokat.

Dr. Sarkadi Lajos titkár felolvasta a kereskedelmi miniszter leiratát, amelyben *dr. Moskovits József* elnök, valamint *dr. Kenéz-Kurländer Ede* és *Sztarill Ferenc* alelnökök megválasztását a miniszter megerősítette. A leiratot írtárba helyezik.

Gerő Armin főkapitány üdvözli az elnökséget és a kamara tagjait s munkásságukra sikert kíván.

Ezután átadta az elnöknek a kamara pecsétjét, valamint a kamara iratait és vagyonát és leltárát.

Gerő Armin mielőtt az ülést berekesztene, megemlékezik a régi kamara elnökségéről. Az eddigi elnök és a tagok sikeres munkát fejtettek ki s ezért legmelegebb elismerését és köszönetét fejezi ki. Kéri azt jegyzőkönyvbe venni. (Eljenzés).

Dr. Sarkadi Lajos titkár az egész kamara nevében köszönetét fejezi ki *Gerő* főkapitány iránt, aki már több cikluson oly lelkiismeretesen teljesítette a megalakítással járó teendőket. Indítványozza, hogy a főkapitány érdemeinek elismerését és a kamara köszönetét jegyzőkönyvbe iktassák.

Az indítványt eljenzéssel elfogadták.

Ezután *dr. Moskovits József* foglalta el az elnöki széket. Kéri a kamara tagjait, hogy működésében támogassák. Ő is csatlakozik a főkapitány érdemeinek elismeréséhez s köszö-

zás... bukás a szédtő magasságból... és az egész szálnalmas nyomorúságl...

A szomorufűz mélabus zizegése kísérte a keserű, panaszos szavakat.

— Egy este, mikor leányom bölcsője és a zongorám között levő széken dolgoztam, hirtelen szédület, mély undor lepett meg... Engedjem-e, hogy ez a gyöngé, ártatlan teremtés, melyhez szívem gyökerének minden szálával ragaszkodom, átszenvedje azokat a pokoli kínokat, amelyek az én életemet nap-nap mellett mindjobban megkeserítik?... Nem... nem, ettől a csalódástól minden áron meg kell mentenem!... Szilárdul elhatároztam, hogy nem énekelek tovább!... Ha szerződésen lejár, félrevoulak a világ valamelyik csendes zugába, ahova nem követhet a tülekedők zaja... az emberek rosszsága, ahol nincs hangverseny, színház és emberi hiúság... Végrehajtottam határozatomat és úgy töltöttem el életem legszebb éveit!... Ért találsz ma itt, a csendes és szomorú temetőben!...

A mellette haladó vén színész nő szíve a gyöngéd részvétől szinte túlradt, miközben zokogva suttopta:

— Szegény anyal...

— Ugy... ugy... vigasztalj... mert reménytelenül... nagyon szenvedek és majd-

nem meg tudok kinjaimtól... De még nem mondtam el mindent... Szegény leányom mindenért rajongott, amit én gyűlöttem... Ilyen balga szívének lázas szenvedélyével mindenre vágyódott, amitől én távol akartam tartani. Lucile énekelni vágyott... mint egykor az anyá énekelte... Eleinte igyekeztem szenvedélyét a klasszikus zene felé terelni és azt hittem, hogy a zongorázásban kimerülnek majd vágyai... Egy ízben — körülbelül két év előtt — halottak napján eljátszotta Chopin gyászindulóját és olyan benső, kifejező, meleg lélekkel énekelte hozzá, hogy a megindultságtól könnyek tödültek szemembe... mert Lucilenek csodálatosan szép, melegen csengő hangja volt...

Ez ellen küzdöttem minden tölem telhető erővel... Fájdalom, hiába... Lucile szenvedélyesen rajongott a színpadért... vészesen lobogott bensejében az emésztő tűz, melynek leküzdésére minden kísérletem meddő maradt.

Látzólag meghódolt ugyan akaratomnak, de csakhamar megtudtam, hogy titokban ellátogat egy öreg énekmesternőhöz, aki a szomszék faluban lakik és anyira lelkesedik Lucile hangjáért és tehetségéért, hogy díjtanuln váltalta kiképzését. Ezzel hónapokon át még szította Lucile legyőzhetetlen szenvedélyét, anélkül, hogy nekem erről sejtsem lett volna... Egyszer... egy napon. — Oh, sohase felej-

tem azt a napot — mikor azt hittem, hogy leányom a templomban van... A borzalom, mely testét átjárta, meggátolta signora Gerbanit a további beszédben... Elhallgatott... és merev szemével maga elé bámult, mintha még most is ott látná a borzalmas jelenetet...

Rövid szünet után magához tért és folytatta:

Remegő hangjában olyan kimondhatatlan, végtelen fájdalom nyilvánult, hogy Hermancet a lelke mélyéig megrendítette.

— Egy napon... rögtönzött hordágyon hazahozták... Lucile hőtestét... Szólitottam, becézgettem... néma maradt... nem felelt... Leborultam hozzá... eleszt gettem... kezei megmeredtek... szemei megtörttek... Elgázolta az automobil, mikor egy utca keresztezésénél a rendes énekleckéjére igyekezett... Meghalt... A buta véletlen elborította tőlem... mert megakadályoztam, hogy lelke vágyát és titkos szenvedélyét nyíltan követhesse!...

Igy élek most egyedül... elhagyatva... lelkemben az önvád mardosó kinjával... A színpad iránt érzett örületes félelmem kényszerítette szegény leányomat, hogy művészi lelkének megszerezze azt a láplálékot, melyet édes anyja lelketlen botorságában megtagadott tőle! Hermance hallgatott. Nem volt bátorsága

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut. 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett
fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.

netet mond lelkiismeretes eljárásáért. A régi kamarai tagoknak is elismerését fejezi ki. Legfőképpen kiemeli Huzella Gyula volt elnök és Reismann Mór volt alelnök eredményes működését. Indítványozza, hogy bízzák meg az elnöki tanácsot, miszerint Huzella Gyula és Reismann Mór érdemének elismerése és méltatása tárgyában intézkedjék s a legközelebbi ülésre jelentést tegyen.

Az elnök indítványát elfogadták.

Ezután a pénztárnok választásra került a sor.

Dr. Kenéz-Kurländer Ede indítványára egyhangulag Szilárdy Ernő eddigi pénztárnokot választották meg a kamara pénztárnokává.

Az elnöki tanácsot a következőkből alakították meg: dr. Moskovits József elnök, dr. Kenéz-Kurländer Ede és Sztarill Ferenc alelnökök, Szilárdy Ernő pénztárnok, Breider Armin számvizsgáló, Schwarcz Izidor kereskedő és Tátray Sándor iparos beltárgyok.

Levelező tagok lettek az elnök indítványára, az eddigieken kívül Huzella Gyula, Reismann Mór, dr. Szende Pál (Budapest), Siket Traján posta- és távirat igazgató, Pollák Mór (Ermihályfalva), Czeglédy Jeremiás ipartestületi elnök és dr. Mártonffy Marcel jogtanár.

Számvizsgálók lettek: Breider Armin, Cser János és Markovits Sándor.

Nyugdíjbizottság: elnök és titkárán kívül Brüder Jenő, Tátray Sándor és a tisztikar képviseletében Fuszek Lajos.

A fegyelmi választmányba javasolta az elnök a következőket: dr. Hoványi Géza, Uilmann Sándor, Hann Lajos, Rendes Vilmos és Szabó Károly.

Dr. Hoványi Géza azonban elfoglaltsága miatt nem fogadja el a fegyelmi választmányi tagságot s helyette Leitner Mártont választotta be.

Az Erzsébet-alap felügyelő-bizottságba dr. Hoványi Gézát, Leitner Mártont, Boros Jenőt, Ungerleider Mórt, Weisz Lajost és Moskovits Farkast választották.

A II. od. foku ipartanács mellé beválasztottak: Biharvármegyéhez: Bodnár Jánost és Stágl Kálmánt rendes, Schwartz Izidort és Szántó

ezt a mély és hatalmas fájdalmat banális szavaival megháborgatni . . .

Igy érkeztek el a sírhoz, melyben Lucille immár örök álmát alussza.

A boldogtalan anya leborult a sírhantra... dobogó szívvvel s remegő kézzel hintette a magával hozott virágokat a nedves földre... Hosszu ideig térdelt ott összekuporodva, mozdulatlanul . . . fájdalmába merülten.

Azután hirtelen énekelni kezdett . . . magas, szép, megható éneket, mely áthatott a temető rémületes csendjén . . .

Chopin gyászindulója volt, melyet Lucile annyira szeretett . . . Az elgyötört anya ezzel bucsuzott korán sirba szállt leányától . . . A mardosó lelki kín ebben a dalban keresett enyhülést és ebben könnyörgőt vigasztaló bűnbocsánatért.

Erőteljes, szép hangja áthatott a siri csendben . . . A szegény anya fájdalmában nem látta a szomorú füzeket, a sirokon nyíló virágokat, a barátnőjét . . . nem látott semmit, csak eltűnt boldogságának sírhalmát . . . Ugy érezte, hogy lelke erős szárnyacsattogással a mennybe emelkedik és ott időzik szeretett leánya oldalánál . . .

Halk ima vergődött fel lelkéből . . . könyeinek árja megindult és mikor barátnője kebelén elzokogta keserű fájdalmát, sokat szenvedett szíve megszabadult az önvád kínzó fullánkjaitól . . .

Fellelén Nacla.

Dezsdőt póttagoknak; Nagyvárad városához Weinberger Lajost és Zboray Gyulát rendes, Weisz Lajost és Urán Mihályt póttagoknak.

S. ern. S. kultag indítványt tett, hogy tekintettel a vidéki tagokra, ezután a kamarai teljes üléseket délután 2 órakor kezdjék.

Rendes Vilmos ellenzi az indítvány elfogadását. Még fél 3 óra is korán van.

Dr. Moskovits József elnök az ügyrendre hivatkozik, hogy indítványt az ülés előtt 24 órával előbb kell beadni. Először a felett kell szavazni, hogy akarják-e most tárgyalni az indítványt, vagy a jövő ülésen.

A többség az indítványt a jövő ülésre tűzte ki.

Szabó Károly kérdést tesz, hogy kik intézkednek a felett, hogy a kamara helyiségeit ki és mikor használhatja, mert szerinte a munkaadók elleni agitációkra nem lehet a kamara helyiségeit átbozsátani. Reméli, hogy az elnökség megtalálja a helyes utat ez irányban.

Dr. Moskovits József kijelenti, hogy a kamara helyiségeit az elnökség mindég csak az iparral és kereskedelemmel összefüggésben levő testületeknek engedi át.

Ezzel az ülés véget ért.

Gyermeknap Nagyváradon

A Gyermeknapot rendező bizottság Hlatky Endre főispán vezetése mellett lelkes buzgalommal készül a folyó hó 17. és 18. án tartandó gyermeknapra, amely az eddigieknél is fényesebbnek, nagyobb szabásúnak ígérkezik. A városnak következő 23 pontján állítanak fel urnákat, amelyek mellett Nagyvárad intelligens hölgyközönsége fogja a gyűjtést végezni.

Bémer tér Kishídő közelében: Reisz István gyógyszerész Kigyó gyógyszerész.

Bazárépületnél, színház előtt: Berger illatszertára.

Royal kávéház: Schwarcz Béla kávé.

Emke-kávéház: Schönberger Sándor kávé.

Szent László-téri hidő: Cziller Imre Szt. László tér 2.

Teleky utca sarok: Lédig Árpád gyógyszerész.

Kert utca szöglet: Friedl és Jörös cég Szt. László tér 7.

Aranyas gyógyszerész: Lessner Alfréd gyógyszerész Szt. László-tér 2.

Pénzügyi palota táján: ifj. Popper József Rákóczi ut.

Törvényszéki palota előtt: dr. Várady Ödön ügyvéd, Széchenyi tér 12.

Uri-utca szöglet: Magyar korona gyógyszerész dr. Rác Rezső gyógyszerész.

Vasúti állomás, pályaudvar: Butyka Lajos állomásfőnök.

Sztaroveszky-utca (Kálvária utca közelében) dr. Medvigy Ferenc Madontia gyógyszerész.

Szent István gyógyszerész: Szaniszló utca Róth Miklós gyógyszerész.

Órangyal gyógyszerész: Kovács Béla gyógyszerész Teleky utca és Nyárfá utca sarkán.

Reich Sándor kereskedő Szent János-utca 33. Zöldfa utca s Nagyvásártér sarkán. Gyógyszertár: Hankovits Ferenc gyógyszerész Zöldfa u.

Oroszlán gyógyszerész: Nagyvásártér: Mihályi Lajos gyógyszerész.

Lloyd-kávéház Deák Ferenc-utca 1: Harstein Árpád kávé.

Ifj. Klein Sámuel: Gilányi-utca 17.

Szent László gyógyszerész, Templom-tér 1: Hegedüs Rezső gyógyszerész.

Radó Samu (Radó Samu és társa cég) Kossuth Lajos-utca 22.

Kálmán Sándor ékszerész Szt. László-tér.

A. Teszler céget feloldották a csőd alól.

|| A csődbíróság határozata.

Hónapokkal ezelőtt [szenzációs] hír lepte meg a nagyvárad kereskedő világát. Ez a hír az volt, hogy Teszler Simon, egyik régi nagyvárad kereskedő fizetésképtelenné lett és hogy a hitelezők feljelentéseket tettek ellene, melyek alapján az ügyészség elrendelte a vizsgálatot és Teszler Simont letartóztatták. Óriási passzívákról beszéltek és oly lehetetlen bíreket hoztak forgalomba, hogy azok alapján nem csoda, ha a nagyvárad kereskedők iránt megrendült a gyárosok bizalma.

Ez alatt, míg a világban mende-monda hírek keringtek, Teszler Simon üzletére elrendelték a csődöt. Zár alá vették az összes aktívákat és folyt a rendes csőd eljárás. A csődtömeg gondnoka Mihályházy Kálmán volt-Teszler abszurdumnak tartotta a felőle terjesztett híreket, de azért nem fordult cáfolatokkal a lapokhoz, hanem dolgozott és bebizonyította, hogy a ráfogott vádak legnagyobb része légből kapott, szenzációvá fújt dolog.

A vizsgálat során az ügyészség belátta, hogy Teszler nem bűnös és szabadlábra is helyezte. Beigazolást nyert ugyanis az, hogy itt egyáltalán szó sincs nyereszkedési vágyból való hamis bukásról, mert a hitelezők megkaphatják az aktívákból követeléseiket. Mindössze tehát egy kis időre beállott zavarról volt szó, amit a pénzügyi nagy válsága idézett elő. Teszlernek nem volt ideje akkor mindjárt rendezni a követeléseket és ezért következett be a kellemetlenség.

Mikor az ügyészség szabadlábra helyezte Teszler, még azt is híresztelték, hogy megszöktették a büntetés elől. Ezt sem cáfolta meg Teszler, hanem csendesesen folytatta a tárgyalásokat a hitelezőkkel.

Egymásután fizette ki Teszler a hitelezőket. Összesen 140000 koronát fizetett ki Teszler a hitelezőknek. Erre a hitelezők is belátták, hogy félre vannak vezetve és azon voltak, hogy Teszler ellen az eljárást megszüntetessék.

A törvényszék, mint csődbíróság belátta, hogy a jelen esetben csődnek helye nincs, ezért meghozta határozatát, melyszerint a csődzárlatot feloldja és a zárlat alá vett értékek felett megadja a szabadrendelkezési jogot Teszlernek.

Tegnap kapta meg a csődbíróság határozatát. A felszabadult üzlet már tegnap ki is volt nyitva. Az üzletben okozott rendetlenségek még ugyan nem engedik meg, hogy az árusítást is megkezdjék, azonban az üzlet rendezése után pár nap múlva már megint rendelkezésére fog állani a közönségnek.

**A legújabb
nyári czipő ujdonságok**

**MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.
Szabott gyári egységáruk.
Telefon 687**

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hírek.** Papp Miklós miniszteri tanácsos kir. pénzügyigazgató Margittára utazott az adóhivatal megvizsgálása végett. A kir. pénzügyigazgató a hét végéig marad Margittán.

* **Ülések a vármegyén.** A megyei közgyűlés tárgysorozatának előkészítése végett már ma megkezdik üléseit a szakosztályok. Ma a harmadik, holnap, pénteken a negyedik, 15-én az első és 18-án a második szakosztály tart ülést. 18-án a második szakosztályon kívül még a számonkérőszék is ülésezik.

* **Az iskolaszéki tagok választása.** A mai városi közgyűlés egyik legérdekesebb pontja lesz az iskolaszéki tagok választása. A 36 választott tagsági hely közül három megüresedett és pedig dr. Berkovits Ferenc elhalálása, dr. Várady Zsigmond és Novotny S. Alfonz eltávozása folytán. Rimler Károly polgármester a választás tárgyában pártközi konferenciát hívott össze néhány bizottsági tagból, de a meggyezés olyan szerencsétlen volt, hogy azt egy párt sem fogadta el. A konferencián ugyanis abban állapodtak meg, hogy a három üres helyen kívül, három tagot még kihagyunk s így összesen hat új iskolaszéki tagot választanak s meg is állapodtak, hogy a hat helyre: dr. Hoványi Gyulát, özv. Rachtiné-Bauer Zsófiát, Huzella Gyulacét, dr. Agoston Pétert, dr. Medvigy Gábort és Hegedüs Nándort választják. A munkapárt tegnapi értekezletén nem fogadták el a pártközi konferencia megállapodásait, hanem abban állapodtak meg, hogy csak a megüresedett három helyre választanak új tagokat és pedig Smetka L. Odón főgimnáziumi igazgatót, Lukács Odón v. tanácsost és Hegedüs Nándor szerkesztőt. — A függetlenségi párti városatyák értekezlete szintén nem fogadta el a pártközi konferencia megállapodását, hanem az iskolaszéki tagok választását nyílt kérdésnek mondotta ki.

* **Előkészületek a városi közgyűlésre.** Tegnap délután a nagyvárad munkapárthoz tartozó városatyák értekezletet tartottak, a mai városi közgyűlés tárgyainak megbeszélése végett. Az értekezletből táviratilag üdvözltek gróf Tisza Istvánt és a nemzeti munkapártot. A közgyűlés tárgyait nagy részben a tanács előterjesztésének megfelelően fogadták el. A függetlenségi párt szintén tartott értekezletet s nagyrészt a tanács előterjesztéseit fogadták el.

* **Kinevezés.** Miskolc Ferenc dr. főispán tegnap báró *Fodmaniczky* Károlyt megyei közigazgatási gyakoronokká nevezte ki. Az új gyakoronok tegnap le is tette az alispán kezébe a hivatalos esküt.

* **Egy kisgyermek szerencsétlensége.** Kolliner D. és fiai téglagyárában a készülő anyag és kész téglák oly nagy mennyiségű, hogy kocsi nem képes azt hordani. Ezért a tulajdonosok a gyári telepen iparvasutat rendeztek be. Az iparvasut vágányán játszadóztak tegnap estefelé Bitó István téglagyári munkás gyermekei. Ekkor haladt a pályatesten egy téglával rendszeren megrakott vasuti kocsi. A

kocsit Réz Mihály vezette. Réz, a kocsi, már messziről kiabált a gyermekekre s figyelmeztette őket, hogy távozzanak a sínparról. A kiabálásra a két nagyobb gyermek el is menekült, ott hagyták azonban a legfiatalabb, a magával jóformán még egészen tehetetlen másfél éves Juliskát. A kisgyermek nyugodtan maradt a helyén. Így jutott el hozzá pár pillanat múlva az amugy is súlyos kocsi, amely elütötte s keresztül ment rajta. A kisgyermeknek a kocsi kereke levágta a jobb lábát. A szerencsétlen gyermeket beszállították a Szarvaszky-gyermekkorházba, ahol idővel lemetstették a lábát. A rendőrség megindította a vizsgálatot s nyomozza, hogy kit terhel a gyermek szerencsétlenségéért a felelősség.

* **Második gyógyszertár Derecskén.** Derecskén jelenleg egy gyógyszertár van. A vármegyétől utabban még három gyógyszerész kérte, hogy egy második patika jogot is engedélytessen a vármegyén. Ezzel az üggyel tegnap foglalkozott a vármegye egészségügyi bizottsága. Az előadó nem javasolta a kérelmek teljesítését. A bizottságban *Keszei Zoltán* ellene volt az előadó javaslatának és a bizottság úgy is határozott, hogy a második gyógyszertár felállítását fogják véleményezni az illetékes fórum előtt.

* **A megakadályozott szerencsétlenség.** Tegnap délután 3 órakor a Bémer tér felel egy lovas pálinkakihordó kocsi lova megvadulva száguldott végig a kishidon át a Szt. László-tér felé. A Szt. László-téri rendőr őrszem, meglátva a nagy veszedelmet s a templom előtt megragadta a megvadult ló kantárát. A ló körülbelül 150 méternyire vonszolta maga után a rendőrt s végre megállott. Lőkös János rendőrt, ki élete kockázatásával az esetleg bekövetkező veszedelmet így elhárította, a jelenlevő közönség lelkesen megéljenzte.

* **Járvány** Szalacs községben a hasi-hagymáz járványosan lépett fel. A hatóság mindent megtett, hogy a betegség továbbterjedését megakadályozza. Orvendetesebb hírt kapunk Tóti községből. Itt a roncsoló toroklob, mely a gyermekek között öltött nagy mérvet, megszűnt.

* **Hogyan történt a csékei gyilkosság?** Petrilla János gyilkosa tegnap reggelig mindent tagadott, azt hitte, hogy konok tagadása által sohse derülhet ki borzalmas cselekedete. Es mégis tegnap estére, amikor a saját fia vallott ellene, megtört és beismerte, hogy ő követte el a gyilkosságot. A vallomások szerint a gyilkosság a következőképpen történt. A gyilkosság estéjén Petrilla János egy özeveg asszonnyhoz akart menni, akinek udvarolgatott és akit feleségül is akart venni. Ez az özeveg asszony egy udvarban lakik *Kojta* Péterrel. Mikor Petrilla megérkezett az utcán ajtón dörömbölt. Bentről *Kojta* szólott ki. *Kojta* egy lócán ült 19 éves *Manasi* nevű fiával.

— Ki jár ott? Szólt *Kojta*.

Petrilla nem ismerte meg *Kojta* hangját és vissza felelt.

— En vagyok Petrilla János. Erre felállott *Kojta*.

— No, te se fogsz idejönni többet. Ma még Petrilla húst eszünk. Fenyegedezett *Kojta*, Petrilla, hogy a kellemetlenséget elkerülje, a kertek alján haza akart menni. *Kojta* azonban fiával együtt utána ment és a kertek közt utól is érte. Itt *Kojta* és fia karokat hirtak ki s elállták Petrilla útját. Mielőtt azonban végrehajtották volna a gyilkosságot, *Kojta* futásnak eredt.

— Én megverem Petrillát, de meg nem ölöm — mondta a fiú — és hazafutott. Édes apja, *Kojta* Péter csak jóval később tért haza és Petrillát másnap halva találták. A csendőrség kihallgatta azt az özevegasszonyt is, akihez Petrilla akart menni. Ez azt vallotta, hogy hallotta is, amikor Petrillát ütötték és Petrilla segítségért kiáltott. A kiáltozásra előfutott, de már ekkor *Kojta* Péter eltűnt. A csendőrségen tett vallomások után *Kojta* beismerte, hogy ő követte el a gyilkosságot. Elmondta, hogy fiával együtt akarta végrehajtani a borzalmas dolgot, a onban fia, mikor megtudta, hogy Petrillát megakarja ölni, elfutott. A csendőrség *Kojta* vallomása után megtalálta a véres ruhákat is. Így a csendőrség befejezte a nyomozást és ma befogják kísérni a gyilkost Nagyváradra. *Kojta* Manazit nem tartóztatják le, mert nem segédkezett atyja cselekedetében.

* **Rákóczi Kollégium.** Budapesten néhány év óta szépen virágzik világi papok vezetése alatt a Rákóczi Kollégium nevelőintézet, melybe az 1912—13-iki tanévre való beíratások megkezdődtek. Ezen kollégium az ország legnagyobb és legmodernebb kath. nevelőintézete. Egy növendék tartási díja 1000 korona. Jelenkezhetni e hó végéig lehet. Betöltésre kerül 4 ingyenes és 6 kedvezményes hely is. Ezekért folyamodni e hó 25-ig lehet. Bővebbet a Rákóczi Kollégium igazgatóságánál Budapest, II. Oszlop-utca 35.

* **Halálos kaszálás Feketetői községben.** *Barb* Juon a mezőn lucernát kaszált. Délig dolgozott a mezőn, mikor pihenő előtt még kiakarta fenni a kaszát. Fenés közben megcsuszott a lába és a szerencsétlen ember beleesett a kaszába. A kasza keresztül hatolt mellén és a hátán jött ki mintegy 25 centiméterre. A borzalmas dolognak több szemtanúja volt, akik Tenkére siettek orvosért. Mikor az orvos megérkezett a szerencsétlen ember már haldokolt.

* **Bábolna garázdálkodása.** Mezőtelegd községének van egy hatalmas bikája, amelyet Bábolnának nevezett el a község. Ez a hatalmas természetű óriási állat különben igen békés természetű úgy, hogy egy bojtár egész szépen el tud bántani vele. Tegnap azonban a békés jószág valamitől megvadult és olyan riadalmat okozott Mezőtelegden, hogy mindenki reszkedett. A bika a legelőről egyenesen a község felé vette az útját és utközben valószínű pusztítást vitt véghez. A felebszült állat utjába akadt Telegdy József országgyűlési képviselőnek egyik szép és értékes lova. Ennek a szügyébe dőlt a bika még pedig oly erővel, hogy a szarva egészen behatolt a lóba. A ló azonnal felfordult és kiadta páráját. A dühös állat tovább futott. Epen akkor jöttek ki a gyárból az emberek. Ezeket szintén megtámadta a bika és közülök többet megsebesített. Egy órai garázdálkodás után

Megjelent Nagyvárad szenzációja!

„Levél Nagyvárad város közönségéhez“

Ma kerül kiosztásra.

Igyekezzen mindenki megszerezni.

Kiosztják a MESSENGER BOYOK.

csak nagynehezen tudták végre ártalmatlanná tenni a feldühödött jószágot. A megkárosítottak bír szerint kártérítési keresettel fognak élni. Mezőtelegddel szemben, mert állítólag nem vigyáztak kellőleg a bikára és ennek következménye volt a garázdálkodás is.

*** Meltó büntetés.** A londoni rendőrbíróság mostanában nagyon szigorúan üldözi a pornográfiát. Külön rendőrcsapat van, amely szemlel tartja az utcákon és vendéglőkben settenkedő árusítókat, akiknek száma százakra megy. Tegnap két ilyen házalót állítottak a rendőrbíró elé. Mind a ketten malacképeket kínáltak boldog boldogtalannak s főleg iskolák körül ólálkodtak. A rendőrbíró kihirdette az ítéletet: 25 korbácsütés a »kilencfarku macskával«, azután kilenc havi kényszermunka a tonlocházban. Hozzátette a szigorú bírő, hogy nagy sajnálatára a törvény nem enged meg súlyosabb büntetést.

*** Lopás.** Bene Lajos építővállalkozó panaszoita a rendőrségen, hogy Lukács György utca 51. szám alatti háznál, hol javítási munkálatokat végez ismeretlen tettes 3 kerek ecsetet, 1 drb függő vasat, 2 drb, kőműves s-ronyóit, 2 kalapácsot 2 vas-vakoló kanalat, 1 fekete használt nadrágot, összesen 40 korona értékben ellopott. A rendőrség a nyomozást megindította.

x Uj sport játék. Igen szép és teljesen új sport üzésre alkalmas találmány jött forgalomba, mely olcsóságánál fogva rövid időn belül úgyszólván mindenkinél nélkülözhetetlen lesz, felnőttek, hölgyek és gyermekek részére, test-edző, szem és kézügyesség kifejlesztésére annyira olcsó, hogy bárki is megszerezheti, mert 1 koronától 3 korona árban és 5-féle nagyságban kaphatók. Egyedül LADÁNYI JÓZSEF puska-műves sport üzletében Rákóczi-ut Moskovits palota. A M. kir. lőpor áruda, telefon 269. Tanoncok felvételnek.

Trieszti kávépiac Nagyváradon. Aszód Kossuth-utca. Vigyázat, mert sok az utánzat, természetesen a fogyasztók kárára. Aszodi trieszti kávé és thea behozatalának a 8 féle zamatu pörkölt kávéi a legjobbak és legolcsóbbak. Árak:

Elsőrendű	1 kiló	4—	K
Mágnás keverék	1	4:40	«
«	0	1	4:80
«	00	1	6—

Motor üzemű pörkölés és darálás, kávépörkölés a vevő előtt történik. Cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Füzület: Kossuth-utca, fiók üzlet: Kert-utca.

Megjelent a képes mieder divat újabb modern füzökről, csak **Rosenzweig Róza** miedergyárában Szalárdi-u. 9. kapható **ingyen és bérmentve.**

Különleges felöltők, kosztümök blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla női és gyermekruha áruházában Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

x Uj ipartelep. Szántó Dezső nagyváradi műlakatos impozáns modern gépekkel felszerelt gyártelepét a Rulikovszky-uton a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánljuk mellobbi megtekintés végett. **Lásd a hirdetést is.**

Rimanóczy műbutorgyár.

:-: Állandó bútorkiállítás. :-:

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczi-ut, saját ház.

:-: TELEFON: 796. :-:

Költségvetés díjtalan.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Artatlan Zsuzsi.
Péntek: Kaméliás hölgy. Cs. Atzél Ilona első fellépte.
Szombat: Vasgyáros. Cs. Atzél Ilona második fellépte.
Vasárnap délután: Leányvásár. Este: Romeo és Julia. Cs. Atzél Ilona harmadik fellépte. Szezon előadás.

Csathó Aczél Ilona. Városszerte nagy érdeklődés mutatkozik Cs. Aczél Ilonának, a Nemzeti Színház nagy művésznőjének fellépése iránt. Pénteken a Kaméliás hölgyben, szombaton a Vasgyárosban és vasárnap Romeo és Julia klasszikus szerepében bizonyosan nagy sikerű sikert fog aratni. A kiváló művésznő apósa, Csathó Ferenc kir. táblaelnök révén rokonságban van a legelőkelőbb nagyváradi családokkal, így a Hiatky, Pallay, Bartos, Orley stb. családokkal. A vendégszereplés után férjével, Csathó Kálmánnal, a Nemzeti Színház főrendezőjével együtt több napot fog Nagyváradon tölteni rokonai körében.

TANÜGY.

Évzáró vizsgálatok a községi elemi iskolákban. A nagyváradi községi elemi iskola 1911—12. tanévi vizsgálatainak sorrendje a következő: a.) Ritoók-ut fiúiskola: június 17-én IV. és V. osztály, 18-án I., 19-én II., 20-án III., 21-én VI. osztály. b.) Széles utcai fiúiskola: június 17-én IV., 18-án I., 19-én II., 20-án III. osztály. c.) Ör-utcai fiúiskola: június 17-én III., 18-án I. A, I. B, 19-én II. A, II. B, 20-án IV., 21-én V. és IV. osztály. d.) Sándor-utcai fiúiskola: június 17-én IV., 18-án I—III., 19-én II., 20-án V., 21-én VI. osztály. e.) Venczei fiúiskola: június 17-én IV., 18-án I., 19-én II., 20-án III. osztály. f.) Tisza Kálmántéri leányiskola: június 17-én II. osztály, 18-án I. oszt., 19-én III. oszt., 20-án VI. oszt. g.) Ör-utcai leányiskola: június 17-én II. A, II. B., 18-án I. A, I. B., 19-én III., 20-án IV. A, IV. B., 21-én V—VI. osztály. h.) Sándor-utcai leányiskola: június 17-én V—VI., 18-án I. 19-én II., 20-án III. A, III. B., 21-én IV. oszt.; i.) Venczei leányiskola: jun. 17-én IV., 18-án I., 19-én II., 20-án III. oszt. j.) csillagvárosi vegyes iskola: jun. 17-én II., 18-án I. osztály. A vizsgálatok minden osztályban reggel 8 órától kezdődőleg tartatnak meg. Nagyvárad, 1912. jun. 12. Dr. Thury László községi iskolaszéki elnök.

SPORT.

A NSE. athletáinak budapesti szereplése.

A NSE áldozatkészségéből az egyesület három athletája vett részt a legutóbb Budapesten lezajlott atletikai versenyeken. A Magyar Torna Club versenyén Borbély Lajos nyerte meg a discos dobásból a II. díjat 32 m. 68 cm. dobásával.

A Ferencvárosi Torna Club ifjúsági versenyén a handicap discosvetést nyerte meg ugyancsak Borbély Lajos mint schratch (aki semmi előnyt nem kap) 31 m. 40 cm. dobásával. Ugyanezen a versenyen Beretzky Ferenc junior súlydobásban II. lett 10 m. 42 cm-es dobásával, junior discosdobásból 33 m. 60 cm-el III-ik, Keszthelyi István pedig junior súlydobásban 9 m. 98 cm-el III-ik.

A Budapesti Torna Club ifjúsági versenyén gerelyvetésben Borbély Lajos I-ső díjat nyert 32 méteres dobásával és másodikat a discos dobásban 31. m. 92 cm-terrel.

Ez volt az első eset, hogy a NSE. Budapesten szerepeltette tagjait, s a debüt szépen sikerült. Tekintve, hogy mind a három athleta fejlődésben levő fiatal erő, bizony remélhető, hogy bemutatkozásukat még sok és szép eredményes szereplés fogja követni. Első uton három embernek budapesti versenyzők elől 2 első, 2 második és 2 harmadik díjat hazahozni: legalább is biztató kezdet.

Bank-fiuk football csapata. A Sporttéri football pályának vasárnap kétségtelenül igen érdekes és vonzó vendégei lesznek a fővárosi Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaság tisztviselői, kiknek labdarugó csapata ezuttal először szerepel a vidéken s ez alkalommal a NAC jóbíru csapatával bocsátkozik mérkőzésbe. Az érdekes mérkőzés vezetésére a NAC meghívta Nagy Lajos (K. K. ASE) szövetségi bírót, ki legutóbbi szereplésekor itt általános szimpátiát keltett. A vasárnap délután programját a NAC egyébként is a szokott változatossággal fogja egybeállítani, úgy, hogy a közönség vasárnap ismét egy fölöttébb érdekes sport délutánra tarthat számot.

A NAC. vá. asztmányi ülése. A NAC ma csütörtök este fél 9 órakor több fontos ügyben választmányi ülést tart. Teljes számmal és pontos időben való megjelenésre kéri a választmányi tagokat Pásztor Bertalan főtitkár.

Igazságszolgáltatás.

Ítélet az oláh izgatási perben.

Vége tegnap délután befejezést nyert a Jológia ügyében az esküdtszéki tárgyalás. A bíróság László Kornélt, a vádlott könyvkiadót az esküdtek verdiktje alapján 3 napi államfogházra ítélte.

Tegnap dr. Medvigy István ügyész mondotta el először a vádbeszédet. Heves, temperamentumos beszédben bizonyította a vád valódiságát, kimutatva, hogy az inkriminált könyvben a való tények elferdítve vannak előadva és nyíltan izgatnak a magyar nemzet ellen. Kérte a vádlott elítélését.

Utána dr. László Kornél mondott védőbeszédet. Polemizált az ügyésszel és azt hangsúlyozta, hogy még ha volna is izgatás a könyvben, ezért a vádlott, aki még csak nem is olvasta a könyvet, nem lehet felelős.

Délután az esküdtek visszavonultak és

verdikt alapján a bíróság meghozta a fenti ítéletet. A védő s miniségi panaszt jelentett be.

§ Az újságíró sztrájk epilógusa. A Nagyváradon lezajlott újságírói sztrájk idejében kölcsönös becsületsértési ügyek keletkeztek. Nagy Andor és Duka Akos hírlapírók és dr Felle János ügyvéd között. A becsületsértésnek per lett a vége, amely tegnap folyt le a nagyváradai járásbíró előtt. Palánkay járásbíró tartotta meg a tárgyalást, s beigazolt, csak látta, úgy a vádat, mint az újságírók által emelt viszonyvázat és így Nagy Andort 200 korona, Duka Akost 100 korona, dr Felle Jánost pedig 50 korona pénzbírságra ítélte. Természetesen a felek mindhárom feleltek.

NYILTTÉR.

BENEDEK TESTVÉREK

„Mosóleány“ fűszer-nagykereskedése, Nagyvárad (Zöldfa-utca 8.)

ajánlja a „BENEDEK“-SZAPPANT darabja 30 fillér,

amely száraz állapotban ruhamosásra kiválóan alkalmas. Legolcsóbb fűszerek és friss nápolyi lőzélékek forrása. Mexikói kávéhozatal. —

Pörkölt kávé árak:

4-féle zamatu 1/4 kg. K 1.—
8-féle > 1/4 kg. K 1.10
12-féle > Benedek-keverék 1/4 kg. K 1.25

Megjegyzendő, hogy 1 kg. pörkölt kávé 1 kg. 25 deka nyers kávénak felel meg.

TÁVIRATOK.

Tisza a királynál.

Bécs, jun. 12.

(Saját tud.) Tisza Istvan az uralkodótól való távozása alkalmával a sajtó képviselőinek Beöthy alelnök útján tett nyilatkozatot a kihallgatásról. E nyilatkozatban az áll, hogy ő Felső Felsége rendkívül szíveséggel fogadta az elnökség bemutatkozását. Az uralkodó kijelentette, hogy a legnagyobb elismeréssel van az elnökség önfeláldozó bátor magatartásáért és hogy ennek jutalmát a Ház munkaképességének visszaállításában fogják megtalálni. Beöthy Pál az uralkodó e nyilatkozatához még azt fűzte hozzá, hogy a kihallgatás igen ünnepélyes formák között történt. A király táborszerügyi egyenruhát viselt.

Budapest nem szavazott bizalmatlanságot.

Budapest, június 12.

(Saj. tud.) Horváth Jenő útján tudvalevőleg az ellenzéki pártok indítványt jeleztek be a törvényhatósági közgyűlésre, hogy a kormánynak bizalmatlanságot szavazzanak. Ma mikor az ellenzék látta, hogy a közgyűlésen kisebbségben van, nem engedte a javaslatot tárgyalás alá, hanem visszavonatta azt.

Az olaszok kitiltása.

Szalónki, június 12.

Ma a kitiltott olaszok közül nagyon sokan elhagyták a várost. Vissza csakis külön engedéllyel maradhattak az olaszok. A török kormány intézkedett, hogy a kitiltott olaszokkal szemben a legnagyobb eréllyel járjon el a rendőrség.

Egry Béla levele Berzeviczyhez.

Budapest, június 12.

Egry Béla ma levelet intézett Berzeviczy Albehrhez, melyben bejelenti, hogy lemond az interparlamentari bizottságban viselt tagságáról és egyidejűleg kijelenti azt is, hogy minden társadalmi összeköttetést megszakít a munkapárt tagjaival is.

Macedónia felosztása.

London, június 12.

A félhivatalos Westminster Gazette azt írja, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem utasításainak az a célja, hogy megszerezze Német-, Orosz- és Ausztria-Magyarországok hozzájárulását Macedónia felosztásához. Remélhetőleg sikerülni fog a bolgár fejedelemnek, hogy elkerülje a konfliktust Törökországgal és Románia féltékenységét.

Merénylet a zimonyi puskaporos torony ellen.

Zimony, június 12.

Az itteni puskaporos torony ellen merényletet akartak elkövetni. Az éjjel 6 ismeretlen tettes revolverekből rálőtt az őrré, aki viszonzta a lövéseket. A lövésekre fegyverbe állott az őrség és átkutatták a puskaporos tornyot, azonban a merénylőknek nyoma sem volt.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Budapestben

A gabonatőzsdén tegnap szilárd volt az irányzat.

Határídók sárlata:

Májusi buza	— — — —	11.57
Októberi buza	— — — —	11.85
Októberi rozs	— — — —	9.60
Októberi zab	— — — —	9.22
Májusi tengeri	— — — —	8.95
Juliusi tengeri	— — — —	8.83

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	834.75
Osztrák hitelrészvény	— —	639.25
Jelzálogbank	— —	467.75
Leszámitoló és pénzváltó	— —	544.—
Városi vasút	— —	416.50
Közuti vasút	— —	768.—
Osztrák államvasút részvény	— —	732.50
Salgótarjáni kőszén	— —	768.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Kereskedelmit végzett szépirásu gyakornok azonnali belépésre keresztek. Cim a kiadóhivatalban.

„Varázsuvola.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzet, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Vagner „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legolcsóbb hangszerárúháza-ban kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Meghívó.

A Szent László nyomda Részvénytársaság 1912. évi június hó 28-án délután hat órakor, a nagyváradai Kath. Kör. könyvtárhelyiségében tartja

évi rendes közgyűlését.

melyre a t. részvényeseket meghívja az igazgatóság.

A gyűlés tárgyai:

1. Az 1911. évi zárszámadás.
2. Az igazgatóság jelentése az 1911. üzletéről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése a mérlegvizsgálatáról.

Csúzi Ferencz

fehérnemű és ruhatisztító intézete

N. Várad Szaniszló-u. 32.

Elvállal fehérnemű s minden más ruha tisztítást jutányos árban. Meghívásra a ruhákért érte is küldök. Levelekre válaszolok.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1,000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és arukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyószámlákra és földbirtokokra

Értesítés.

Megnyilt a

„Béka“ bolt

Uj rőfös, rövid és női divatáru-
ház Nagyváradon Zöldfa-utcaTessék ügyelni a kirak-
kat-üvegeinkre festett

„BÉKÁRA“

Árjegyzéki kivonat:

1 vég Rumburger vászon mindenre al- kalmas	4 50
1 méter gyapjuszövet bármilyen színben, 120 széles	— 89
1 Himzett elejű nőiing szepességi vá- szonból	1 65
1 nőiing finom sifonból	— 95
1 női hálókabát (korzetta) finom sif- onból	— 98
1 Nőiing himzéssel és szalaggal dusan diszítve	— 98
1 Izléses diszkötény	— 55
1 Női reformkötény finom klottból vagy lüsztérből	1 65
1 fekete klott alsószoknya	— 98
Egy 6 személyes damaszt garnitúra	2 75
1 Fekete nap és esőernyő	— 98
1 Elegáns fehér puhaelejű férfiing	1 25
1 finom 5 soros gallér minden és szám	— 13
1 pár kezelő fehér vagy színes	— 21
12 darab valódi rumburgi vászon zseo- kendő	1 50
1 méter kozmanózi karton bármilyen szín- ben, jó mosó	— 22
1 méter legfinomabb gyapjudelin legújabb divatuak	— 59
1 kétszemélyes klott paplan jó vattával töltve, bármilyen szín	3 25
1 Ablakra való szövetfüggöny	1 39
1 Magános ágyterítő	— 89
1 garnitúra 2 ágy és egy asztalterítő	4 50
1 Vég valódi rumburgi kanavász, bár- milyen színben	4 75
1 fehér sifon alsószoknya	— 98
1 méter ruhavászon minden színben	— 29
1 méter csipkefüggöny	— 26
1 fejre való selyemsál	1 25
1 m. 120 széles gyapju pepita szövet	— 45
1 méter mosó delin legújabb minták	— 24
1 himzett elejű bluz	— 98
1 színes napernyő gyönyörű szép	1 52
1 Reformkötő, jó mosókarton	— 69
1 nyári flanell takaró	— 95
1 fejre való pepita selyem kendő	— 95
1 finom damaszt abrosz	— 98
1 kávé abrosz	— 79
1 kávé szalvéta	— 06
1 fekete klott alsószoknya	— 98
1 Szmirna ágyhához való szőnyeg	1 65
1 méter bőrerős spárga szőnyeg	— 39
1 nagy szoba szőnyeg	— 1 69
1 méter dupla széles cérna csipke füg- göny aplikált mintákkal	— 58

Vidéki megrendelések utánvétel mellett a
legpontosabban lesznek elintézve.
Postai szétküldések minden nap. Tessék a ki-
rakat üvegeinkre festett „BÉKÁT“ keresni.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási
vállalatSzent János-utca 22. szám.
TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari tagymentes
closetteket vízöblítéssel.
Angol-closett berendezést,
víztartány vagy önzáró clo-
sett csapokkal való öblítéssel.
Mindennemű épület- és dísz-
bádogos munkát. Villany-
erő gépekkel berendezve.

Kátránypapír:

21 ki'ós tekercs	K	2-20
29 > >	>	3-50
35 > >	>	4-00
40 > >	>	5-50
55 > >	>	7-00
34 > elszigetelő	>	4-50

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

VAJNOVSZKI FERENC

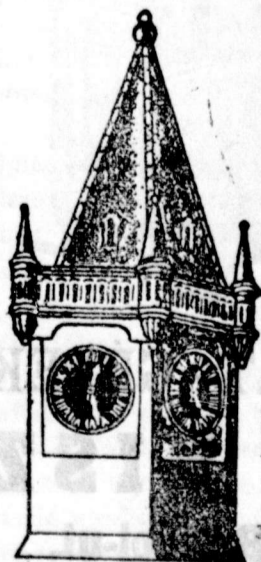
uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték
szerint. Javítások jutányos árban.
Meghívásra házhoz küldök, leve-
lekre válaszolok.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egy-
szer felhuzandó és 1
napban egyszer felhu-
zandó toronyóráit
„szegecs“ és „szabad-
lengésű“ járáttal, réz
kerekekkel. Olcsó árak.
TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.
Villanyerő
berendezés.

Arjegyzék kívánatra.
Saját ház.

Legbiztosabb és legmegbizha-
tóbb nyaraltats!

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe
ajánlom, hogy ugy helyben mint nagy-
szalontai fióktüzetemben szőrmeárukat, téli
öltönyöket, függönyöket, szőnyegeket stb.
nyaraltatás végett csakis nállam és fiók-
tüzetemben méltóztassanak elhelyezni, hol
kívánatra bármikor felmutatható legyen a
nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és
kijavitva annak idején hazaszállítatom.
A raktárom és üzletem a károk ellen biz-
tosítva van, azért kérem a nagyérdemű
közönség szives bizalmát. Tisztelettel

Zimányi András

német szücs, Színház-utca Aderján-palota.
Raktár: Körös-utca 47. szám, saját ház.
TELEFON 824 TELEFON

Lakatos, gépész és kovácsmester
urakat értesitem, hogy **nyersolaj-
és villanymotorokkal** berendezett
reszelővágó ipartelepemet

— május hó 1-én —

Teleky-utca 45-ik szám alá

áthelyeztem.

További szives támogatást kérve

Hegedüs József

kath. népszövetség tagja
reszelővágó szakiparos.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kezelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
függönyök, bútor szö-
vetek, papi és egyen-
ruhák vegyileg tisztít-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

Kovács Zsigmond

műasztalos
géperőre berendezett
ipartelepe

Szacsvay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

Épület- és díszmű bádogos.

Fürdőszobák berendezésére legdiszesebb és legcélszerűbb kiviteiben a modern technika legelőkeltebb rendszere szerint, valamint vízvezetékek elkészítésére legmelegebben ajánlhatjuk

DENGELEGI ÁRMIN

BÁDOGOS,

vízvezetékszerelő és fürdőszoba berendező céget, Nagyváradon, Kolozsvári-utca 44. sz. alatt, amely elsősorban, legtartósabb anyaggal dolgozik és lelkiismeretes munkát szállít.

ELVALLAL minden e szakmába vágó munkákat, épületek fedését, kerti és egyéb locsoló csapok készítését. Igény jutányos áron a közönség teljes megelégedésére.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtok-
vásárlási, eladási és
erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725.

Műhely áthelyezés!

Értesítöm a n. érd. közönséget, hogy évek óta fenálló

bádogos műhelyemet
Huszar-utca 13. sz. alá

helyeztem át. **Jutányos árban** vállalom, fürdő szoba, angol klozett, vízvezeték berendezéseket, ugyancsak **épület és díszmű** bádogos munkákat stb. Költségvetés díjmentesen, levelekre válaszolok. Szives pártfogást kér

Tötös Mihály

épület és díszmű bádogos.

Helyi és vidéki telefon 386.

Vasszerkezeti gyár.

Lakatos műhely.

SZANTÓ DEZSŐ első nagyváradai redőnygyára.

Értesilem a t. közönséget, hogy műlakatos ipartelepemet és redőnygyáramat a Szent János-utczáról, **Rulikovszky-ut 30. szám alá** (bejárat a honved laktanya mellett) egy direkte ezen célra épített és méreteiben még eddig városukban nem létező gyárhelyiségembe helyeztem át. Redőny gyártmányaim: Esslingeni ablak faredőnyök, gördülő acél bolti redőnyök, (rollók) napellenző ponyvák, Jalousiák, damaszt és vászon redőnyök a legkiválóbb minőségben. Felvállalom az épület és műlakatoság keretébe tartozó összes munkákat, u. m.: vasszerkezetek, vasrácsok, épület vasalások, biztonsági vasajtók, kiváló minőségű tűzhelyek és ajtócsukókat stb. Szállítások vidékre a leggyorsabban. Redőny javítások szakszerűen eszközöltenek. Javítási munkák telefon hívásra.

Tisztelettel

Szántó Dezső.

TELEFON: 491 SZ.

TELEFON: 491 SZ.

JÉGSZEKRÉNYEK, FAGYLALT-GÉPEK, PERMETEZŐK

legnagyobb
választékban

Telefon 390.

TARSOLY és RISZTÓ

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

különlegességek
vaskereskedésében

Telefon 390.